

İKLİM

“HAVANI BİLİRSEN, RİSKİNİ DE BİLİRSİN”

“İKLİM KANUNU TEKLİFİ” GERİ ÇEKİLDİ

ZİRAİ DON ÇİFTÇİNİN
KÂBUSU OLDU

İKLİM KANUNU
BİLİMSELLİKTEN UZAK

İKLİM KANUNUNA FARKLI
BİR BAKIŞ

İKLİM KANUNU: BÜYÜK
ADIMLAR, EKSİK
DETAYLAR!

İKLİM DEĞİŞİMİ VE
SÜREÇSEL BAKIŞLA
İKLİM TOPLANTILARI

METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ
ODASI

YAYIN KURULU

E-BÜLTEN

YAYIN KURULU

1. AHMET KÖSE (BAŞKAN)
2. AYFER SERAP SÖĞÜT
3. AYŞEGÜL AKINCI YÜKSEL
4. BARIŞ ÖZGÜN
5. BURAK IŞIK (RAPORTÖR)
6. FERYAL BİÇKİCİ
7. LALEHAN ÇINAR
8. SELMA BALAY
9. ZEKİYE GÜNERİ
10. EDANUR GÖZET (TASARIM)
11. EMİRHAN YILDIRIM (TASARIM)
12. FUAT KURUMAHMUT (TASARIM)

METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU

1. EMEL ÜNAL (BAŞKAN)
2. AHMET KÖSE (2.BAŞKAN)
3. İSMAİL KÜÇÜK (GENEL SEKRETER)
4. YÜCEL KAYA (MUHASİP ÜYE)
5. ZEYNEP FERİHA ÜNAL DİNÇ
(SOSYAL İŞLER ÜYESİ)

İLETİŞİM:

Meteoroloji Mühendisleri Odası
Adres: Bayındır2 Sok. No: 49/16
Kızılay – ANKARA

Telefon: +90 541 419 56 04 /
+90 312 419 56 04

web: www.meteorolojimuh.org.tr

E-posta: bilgi@meteorolojimuh.org.tr

Tüm kapak fotoğrafları: pexels.com

İÇİNDEKİLER

SAYI 59 / MAYIS 2025

GÜNCEL HABERLER	5
METEOROLOJİDEN HABERLER	15
AHMET KÖSE “YAZ MEVSİMİNİN HABAERCİSİ; HIDIRELLEZ”	21
NAMIK CEYHAN “İKLİM KANUNUNA FARKLI BİR BAKIŞ”	24
PROF. DR. MİKDAT KADIOĞLU “İKLİM KANUNU: BÜYÜK ADIMLAR, EKSİK DETAYLAR”	29
DİDEM ERYAR ÜNLÜ “İKLİM KAYIP VE ZARAR FONUNDAN 250 MİLYON DOLARLIK İLK DESTEK”	31
PROF. DR. FUNDA BAŞARAN YAVAŞLAR “İŞLETMELERİ BEKLEYEN YENİ DÖNEM, İKLİM KANUNUN GETİRDİĞİ YÜKÜMLÜLÜKLER”	32
KARİYER / DUYURULAR	33
SELMA BALAY, ÇOCUKLAR İÇİN METEOROLOJİ “BÜYÜK SALGINLAR VE İKLİM”	36
FUAT KURUMAHMUT, DUYGU İLE BLEN “DÜNYANIN ORTASI”	39

EDITÖR

Yayın Kurulu Adına
İTÜ METAR Kulübü
Başkanı
Enise GÜNAYDIN

Yayın Kurulu Adına
Samsun Üniversitesi
MEKAT Kulübü Başkanı
Sudem KAYA

Sevgili Okurlarımız, Değerli Meslektaşlarımız ve Kıymetli Öğrencilerimiz,

Meteoroloji Mühendisleri Odası Yayın Kurulu tarafından aylık olarak hazırlanan İKLİM E-Bülteni'nin Mayıs sayısında, dünyada ve ülkemizde yaşanan önemli meteorolojik olayları, iklim değişikliğiyle ilgili güncel gelişmeleri ve mesleki yenilikleri sizler için derledik.

Bu ayki Editör yazısını, İstanbul Teknik Üniversitesi Meteorolojik Araştırmalar Kulübü (METAR), Samsun Üniversitesi Meteoroloji ve Klimatoloji Araştırma Topluluğu (MEKAT) olarak biz gençler kaleme alıyoruz. Yayın Kurulumuza bizlere bu sayfada yer alma imkânı sundukları için gönülden teşekkür ediyoruz. Mesleğimizin geleceği olan gençlerin sesine bu platformda yer verilmesi, bizler için onur verici bir o kadar da motive edici.

Bu özel ayda, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün biz gençlere duyduğu güveni ve yüklediği sorumluluğu bir kez daha yürekten hissediyoruz. O, Cumhuriyet'i gençliğe emanet ederken yalnızca bir yönetim biçimini değil, aynı zamanda bir vizyonu, bir ideali, bir gelecek umudunu da bizlere bıraktı. "Ey yükselen yeni nesil, istikbal sizsiniz. Cumhuriyeti biz kurduk, onu yükseltecek ve yaşatacak sizsiniz." sözleri, yalnızca bir hitap değil, biz gençlerin taşıdığı tarihi bir görevdir.

Bizler de bu bilinçle, yalnızca mesleki bilgilerimizi geliştirmekle kalmıyor; aynı zamanda topluma faydalı, sorgulayan, üreten bireyler olma yolunda ilerliyoruz. Bugünün üniversite öğrencileri olarak yarının mühendisleri, araştırmacıları ve liderleri olacağımızın farkındayız. Ve biliyoruz ki bu sorumluluk, her birimizin yüreğinde Cumhuriyet sevgisiyle taşınmaya devam edecek.

Atatürk'ün biz gençlere armağan ettiği 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nı, bu anlamlı günü sizlerle birlikte kutluyor olmaktan büyük gurur ve mutluluk duyuyoruz. Onun "Gençler, cesaretimizi takviye ve idame eden sizsiniz..." diyerek çizdiği yolda yürümeye devam edeceğiz.

Ayrıca bu vesileyle, emeğiyle hayatı var eden tüm emekçilerin 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'nü ve sevgi dolu kalpleriyle bizleri büyüten annelerimizin Anneler Günü'nü de kutluyoruz.

Sevgi ve saygılarımızla...

‘İKLİM KANUNU TEKLİFİ’ GERİ ÇEKİLDİ

TBMM Genel Kurulu’nda, geçtiğimiz haftalarda ilk 4 maddesi kabul edilen, ‘İklim Kanunu Teklifi’, komisyonda görüşülmek üzere geri çekildi. Genel Kurul’da söz alan AK Parti Grup Başkanvekili Leyla Şahin Usta, “İklim Kanunu ile ilgili bugün zirai don ile ilgili yeni bir komisyon kurulacak. Oradan gelecek katkıların değerlendirilmesi ve toplumda birtakım konuların yanlış anlaşılması üzerine; daha çok tartışılması, konuşulması, iktidar ve muhalefetin ortak görüşleri çerçevesinde yeniden çalışılması üzerine karar verdik ve bu konuyu ileri bir tarihe bıraktığımızı söylemek istiyorum” dedi.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

İKLİM KANUNU; HEDEF VAR, YOL HARİTASI BELİRSİZ

TBMM, uzun süredir hazırlık aşamasında olan İklim Kanunu’nun ilk dört maddesini kabuletti. Türkiye’nin 2053 net sıfır emisyon hedefiyle uyumlu olarak sunulan kanun teklifi, çevre ve iklim politikalarının yasal çerçevesini oluşturmayı amaçlıyor. Ancak yasa taslağının ilk bölümü geçmesine rağmen, özellikle sivil toplum kuruluşlarından ve iklim alanında çalışan akademik çevrelerden gelen tepkiler dikkat çekici boyutta.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

İŞLETMELERİ BEKLEYEN YENİ DÖNEM – İKLİM KANUNU’NUN GETİRDİĞİ YÜKÜMLÜLÜKLER

Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde 14 Nisan 2025 itibarıyla ilk dört maddesi kabul edilen İklim Kanunu Teklifi, işletmeler için önemli hukuki ve mali yükümlülükler getirmektedir. Bu kanun, Türkiye’nin Anayasa’daki çevre koruma yükümlülükleri ile uluslararası taahhütleri doğrultusunda bir dönüşüm sürecini yasal çerçeveye oturtmayı hedeflemektedir.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

MALATYA KAYISISINDA 200 MİLYARLIK DON ZARARI

Türkiye’nin pek çok ilinde tarım ürünlerine zarar veren zirai don en çok kayısı ağaçlarını vurdu. MTSO Başkanı Oğuzhan Ata Sadıkoğlu, kayısının merkezi Malatya’da ekonomik kaybın 200 milyar lirayı bulduğunu söyledi. Donun ağaçlara etkisi nedeniyle önümüzdeki yıllarda da ürün miktarının azalacağına dikkat çeken Sadıkoğlu, “Kayısıda zarar tahminlerin çok üzerinde” diye konuştu.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

TÜRKİYE’NİN SU İHTİYACININ HER GEÇEN GÜN ARTTIĞI UYARISI

Doç. Dr. Mustafa Tüfekçioğlu, kişi başına düşen 1317 metreküp su miktarının Türkiye’yi su kıtlığı çeken ülke sınıfına soktuğunu belirtti. Tüfekçioğlu, yakın gelecekte bunun bin metreküpün altına düşmesinin yüksek bir ihtimal olduğu ve su fakiri bir ülke olacağımızı vurguladı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

ZİRAİ DON ÇİFTÇİNİN KÂBUSU OLDU

2025 yılının Şubat, Mart ve Nisan aylarında Türkiye genelinde etkili olan zirai don felaketi, tarım sektöründe ciddi zararlara yol açtı. Adana, Mersin ve Hatay’da 21-25 Şubat tarihlerinde; Ege Bölgesi’nde, özellikle üzüm bağlarında, 21-22 Mart tarihlerinde ve ülke genelinde 10-13 Nisan tarihlerinde meydana gelen don olayları, birçok tarım ürününü olumsuz etkiledi. Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, son 30 yılın en düşük sıcaklıklarının kaydedildiğini ve 2014 yılından bu yana en büyük zirai don felaketinin yaşandığını belirtti. Bakanlık, üreticilerin zararlarını en aza indirmek için çalışmalarını sürdürüyor.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

13 İL VE 17 İLÇEDE MART AYI SICAKLIK REKORU

Meteoroloji Genel Müdürlüğü verilerine göre, 15-16 Mart’taki sıcak hava dalgası nedeniyle ülke genelinde yaz mevsimine benzer günler yaşandı. Bu ayın 16 gününde ortalama sıcaklık 10,2 derece ölçüldü. Sıcaklık mevsim normallerinin 2,5 derece üzerinde gerçekleşti.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

TÜRKİYE’NİN 20.000 YILLIK BUZULLARI ÖNLEM ALINMAZSA 20 YIL İÇİNDE YOK OLABİLİR

Türkiye’nin güneydoğusundaki Hakkâri’de yer alan Cilo Dağları, 20.000 yıllık tarihe sahip buzul örtülerine ev sahipliği yapıyor. Ancak deniz seviyesinden 4.135 metreye yükselen bu buzullar hızla eriyor ve bilim insanları, korunmaları için bölgenin tamamen ziyaretçilere kapatılması gerektiğini belirtiyor. Prof. Dr. Alaeddinoğlu, korunmazlarsa buzulların önümüzdeki 20 yıl içinde tamamen yok olabileceği konusunda uyarıyor.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

WMO: 2024’TE ‘BENZERİ GÖRÜLMEMİŞ’ HAVA OLAYLARININ YARISI AVRUPA’DA GERÇEKLEŞTİ

WMO verilerine göre, geçen yıl Avrupa’da 114 olağan dışı ve 74 benzeri görülmemiş aşırı hava olayı 26.800 kişiyi yerinden etti, 5.600 kişiyi yaraladı ve 111 kişinin ölümüne yol açtı. Bunlardan, tarihsel normların dışında kalan benzeri görülmemiş hava olayları tek başına 86 kişinin ölümüne ve 24.800 kişinin yerinden olmasına yol açtı. Eylül ayında ilk kez 30 derecenin üzerinde sıcaklıkların kaydedildiği Norveç’ten, 1932’den bu yana kaydedilen en uzun yaz mevsiminin yaşandığı Bulgaristan’a kadar uzanan 34 sıcak hava dalgası yer aldı.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

TÜRKİYE’NİN SERA GAZI EMİSYONU 2023’TE YÜZDE 6,9 ARTTI

Türkiye’de toplam sera gazı emisyonu 2023’te önceki yıla göre yüzde 6,9 artarak 598,9 milyon ton karbondioksit (CO2) eş değeri oldu. Kişi başı toplam sera gazı emisyonu 1990’da 4,1 ton karbondioksit eş değeri iken, 2022’de 6,6 ton ve 2023’te 7 ton karbondioksit eş değeri olarak hesaplandı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

EDİRNE'DE KURAKLIK ÇELTİK ÜRETİM SÜRECİNİ TEHDİT EDİYOR

Türkiye’de çeltik üretiminde birinci sırada yer alan Edirne’de, kuraklık ve nehirlerdeki su seviyesinin düşük olması üretim sürecini tehdit ediyor. Doç. Dr. Musa Uludağ, çeltik başta olmak üzere suya ihtiyaç duyan tarım ürünlerinin yetiştirilmesinde sıkıntıların baş gösterdiğini ifade etti.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

ORMANLARDAKİ KARBON KAYBI İKLİM HEDEFLERİNİ TEHLİKEYE ATIYOR

İPotsdam İklim Etki Araştırmaları Enstitüsü’nün yeni çalışması, ormanların karbon depolama kapasitesindeki düşüşün, Paris Anlaşması hedeflerine ulaşmayı zorlaştırdığını ortaya koyuyor. Ormansızlaşma ve iklim değişikliği, ormanların sera gazlarını emme gücünü zayıflatıyor. Bu durum, emisyonların azaltılması için daha radikal ve maliyetli önlemleri zorunlu kılıyor. Araştırmacılar, ormanların korunmasının iklim politikalarında kilit öneme sahip olduğunu vurguluyor.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

DÜNYANIN EN GÜÇLÜ OKYANUS AKINTISI YAVAŞLIYOR, ŞİMDİ NE OLACAK?

Antarktika etrafında saat yönünde giden Antarktik Kutup Akıntısı, dünyadaki en güçlü akıntı. Gulf Stream Akıntısı’ndan beş kat, Amazon Nehri’nden de 100 kat daha güçlü. Yeni bir araştırma Antarktik Kutup Akıntısı’nın dünyanın ısınması sonucu 2050 itibarıyla % 20 zayıflayacağına işaret ediyor. Daha zayıf bir akıntı aynı zamanda daha çok sıcak suyun güneye doğru gitmesine ve Antarktik buz kütlelerindeki erimenin hızlanmasına yol açabilir ve küresel deniz seviyesindeki yükselmeyi artırabilir.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

KÜRESEL ISINMANIN İZLERİ DERİNLERDE: BÜYÜK MAVİ ÇUKUR'DAN 5 BİN 700 YILLIK UYARI

Karayipler'in kalbindeki Büyük Mavi Çukur'dan elde edilen yeni bilimsel veriler, tropikal fırtınaların son 5 bin 700 yıldır istikrarlı bir şekilde arttığını, son 20 yılda ise bu artışın dramatik bir şekilde hızlandığını ortaya koydu. Araştırmacılar Belize kıyılarının yaklaşık 80 kilometre açığında yer alan devasa deniz altı çukurundan alınan tortu çekirdeği incelendi.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

DÜNYANIN EN BÜYÜK ÇÖLÜ İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE IŞIK TUTUYOR

Yeni araştırmalara göre, bugün dünyanın en büyük çöllerinden biri olan Rub' al-Khali, yaklaşık 8.000 yıl önce göller ve akarsularla kaplıydı. Bu dönemde bölgede yoğun muson yağışları sayesinde büyük bir göl oluştu ve derinliği 42 metreye ulaştı. Araştırmacılar bu bulguların, iklim değişikliğinin tarihsel etkilerini ve insan göçleri üzerindeki rolünü anlamamıza yardımcı olabileceğini belirtiyor.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

TATLI SULAR OKSİJENSİZ KALİYOR: KÜRESEL KRİZ KAPIDA

Türkiye'de çeltik üretiminde birinci sırada yer alan Edirne'de, kuraklık ve nehirlerdeki su seviyesinin düşük olması üretim sürecini tehdit ediyor. Doç. Dr. Musa Uludağ, çeltik başta olmak üzere suya ihtiyaç duyan tarım ürünlerinin yetiştirilmesinde sıkıntıların baş gösterdiğini ifade etti.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

TEMİZ ENERJİ YÜKSELİYOR, AMA FOSİL YAKITLAR HÂLÂ OYUNDA

Enerji sektöründen kaynaklanan küresel karbon emisyonları 2024 yılında bir önceki yıla göre %1,6 artarak 14,6 milyar ton CO2 ile rekor kırdı. Bu artışın ana nedeni ise küresel elektrik talebinin %4 oranında yükselmesi oldu. Artan talebi karşılamak üzere kömürden elektrik üretimi %1,4, doğalgazdan üretim ise %1,6 arttı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

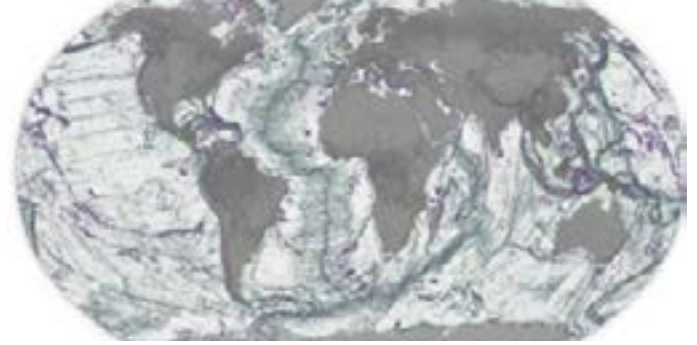
ANTARKTİKA'NIN GİZEMİ ÇÖZÜLÜYOR: BUZLARI KALDIRDILAR, DEV KITA ORTAYA ÇIKTI

Antarktika'nın buzulların altını inceleyen bilim insanları, dev kıtanın en ayrıntılı haritasını çıkarttı. Bedmap3 olarak adlandırılan bu çalışma, 60 yılı aşkın araştırma verilerini bir araya getirerek, kıtanın daha önce görülmeyen bölümlerini gözler önüne seriyor. Bilimsel veriler buz kalınlığının 4.5 kilometreye kadar ulaştığını ve buz kütlelerinin dev kıtayı çökerttiğini, buzulların erimesi sonrasında dev kıtanın yükseleceğini ortaya koyuyor.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

NASA UYDUSU, OKYANUS TABANINDA BİNLERCE YENİ DAĞ KEŞFETTİ

NASA ve Fransız Uzay Ajansı CNES'in ortak projesi SWOT uydusu, okyanus tabanında daha önce bilinmeyen 100 binden fazla dağ ve tepeyi haritaladı. Uydu, okyanus yüzeyindeki milimetrik yükseklik değişimlerini analiz ederek deniz altı topografyasını ortaya çıkardı. Keşfedilen deniz altı dağları, derin okyanuslardaki ısı ve besin akışını etkileyerek deniz canlılarının yaşam alanlarını şekillendiriyor.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

DÜNYADA BUZULLAR ERİRKEN, KURAK BÖLGELERDEKİ VERİMSİZ SU KULLANIMI KRİZİ İLERİYE TAŞIYOR

Su kıtlığından ziyade su yönetiminin büyük sorunlara yol açtığı değerlendirilmesinde bulunan Pertaub, kurak alanlarda yaşayan toplumların bu soruna kendi çözümlerini getirdiğini; ancak yerel geçim sistemini anlamadan dışarıdan getirilen alakasız çözümlerin, halihazırdaki düzeni bozduğunu vurguladı

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

2024'TE ENERJİ TALEBİ ARTTI: KÜRESEL ISINMA NEDENİYLE KLİMA KULLANIMI DA EMİSYONLARI ARTIRIYOR

Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA), raporuna göre küresel enerji talebi geçen sene yüzde 2,2 oranında arttı. Bu oran, 2013-2023 döneminde kaydedilen yıllık ortalama yüzde 1,3'lük artışın neredeyse iki katına denk geliyor. Elektrik tüketimi ise yüzde 4,3 gibi çarpıcı bir artış gösterdi. Bu artışta veri merkezleri, elektrikli araçlar ve özellikle klima kullanımındaki yükseliş etkili oldu.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

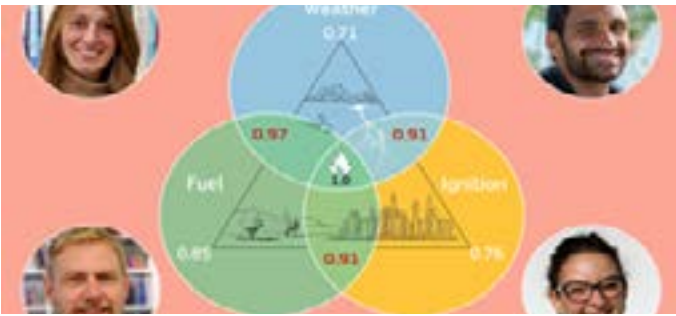
WMO ŞEHİRLERDEKİ SERA GAZI EMİSYONLARI KONULU KONFERANSA EV SAHİPLİĞİ YAPIYOR

Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO), 7-9 Nisan 2025 tarihlerinde Cenevre’deki genel merkezinde, Kentsel Sera Gazları Konferansı ve Paydaşlar Zirvesi’ni başarıyla düzenledi. Bu etkinlik, şehirlerdeki sera gazı emisyonlarının izlenmesi ve azaltılması konularında en son araştırma bulgularını paylaşmak ve bilim insanları ile şehir paydaşlarını bir araya getirmek amacıyla gerçekleştirildi. Konferans, WMO Entegre Küresel Sera Gazları Bilgi Sistemi (IG3IS) ve ICOS Cities Projesi’nin ortaklığında yapıldı.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

BİLİM İNSANLARI, GELİŞMİŞ YANGIN TAHMİNİ İÇİN YENİ ML ARACINI SUNDU

Avrupa Orta Vadeli Hava Tahminleri Merkezi (ECMWF), orman yangınlarını daha doğru tahmin etmek için geliştirdiği yeni yapay zekâ tabanlı Probability of Fire (Yangın Olasılığı) adlı modelini tanıttı. Nature Communications dergisinde yayımlanan çalışmaya göre bu model, sadece hava durumu değil; insan etkisi, yıldırım aktivitesi, bitki örtüsü miktarı ve kuruluşu gibi çeşitli verileri birleştirerek yangın riskini %30’a kadar daha isabetli tahmin edebiliyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

WMO GENEL SEKRETERİ: HAVA TAHMİNCİLERİNDEN DAHA FAZLASIYIZ

Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO) Genel Sekreteri Celeste Saulo, 23 Mart Dünya Meteoroloji Günü’nde yaptığı açıklamada, WMO’nun yalnızca hava tahminleri yapan bir kuruluş olmadığını, aynı zamanda dünya çapında güvenliği, emniyeti ve refahı artıran bir organizasyon olduğunu vurguladı. Son 75 yılda WMO’nun, hava, iklim ve suyla ilgili tehlikelerden kaynaklanan ekonomik kayıpları önleyerek milyarlarca dolarlık değer sağladığını ve yüz binlerce hayat kurtardığını belirtti. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Guterres ise erken uyarı sistemlerinin lüks değil, zorunlu bir yatırım olduğunu söyledi.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

5 KİŞİDEN 1’İ İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN ETKİLERİNİ HİSSEDİYOR

Dünyada her 5 kişiden 1’inin, insan kaynaklı iklim değişikliğinin etkilerini güçlü bir şekilde hissettiği belirlendi. Climate Central raporuna göre, 2024’te 394 milyon kişi “riskli derecede” sıcak hava ile karşı karşıya kaldı. Bu dönemde, dünya üzerinde 394 milyon kişinin ‘riskli derecede’ sıcak hava ile karşı karşıya kaldığı belirtilen raporda, bu kişilerin yüzde 74’ünün Afrika’da yaşadığı belirtildi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

NOSTALJİ VE VEFA KÖŞESİ

Ankara - 27 Nisan 2024, 33. Genel Kurul;

Ahmet Köse, İsmail Küçük, Fırat Çukurçayır, Adem Taşçı, Faruk Sanlı, Zekiye Kulga, Z. Feriha Dinç, Deniz Özdemir, Derya Akcan, Emel Ünal, Serkan Tepe, Sema Kandır, Adem Altınoy, Yücel Kaya, Uğur Şirin, Çetin Gül, Ahmet Taşpınar, Ali Rıza Koç...

Ankara - 28 Nisan 2024, Meteoroloji Mühendisleri Odası Terası;

Volkan Mutlu Coşkun, Erol Aydın, Emel Ünal, Derya Akcan, Yüksel Yağan, Denizhan Erol, Zeynep Feriha Dinç, Adem Taşçı, Deniz Özdemir, Zekiye Güneri

Kaynak: Fotoğraflar için Ahmet KÖSE'ye teşekkür ederiz.

BU AYKİ ÖNERİLERİMİZ

FİLM ÖNERİSİ

BELGESEL ÖNERİMİZ

KİTAP ÖNERİMİZ

Zihin Gezini (Reminiscence) Film Özeti:

Distopik bir gelecekte dünyanın bir süredir maruz kaldığı iklim değişiklikleri; en sonunda Miami'nin sular altında kalmasına neden olmuştur. Ancak dünya için tek sorun bu değildir, aynı zamanda gezegenin gece ve gündüz kavramı kaybolmuştur. Sadece gecenin yaşandığı bu dünyada yaşayan Nick Bannister isimli bir bilim insanı, insanlara zamanla unuttukları şeyleri hatırlatmayı kendisine görev edinmiştir. Kendisinden yardım isteyenleri geçmişe götürerek, teknolojisi sayesinde onlara hatırlamak istedikleri şeyleri hatırlatan Nick; günün birinde kendisi için önemli bir anahtarı bulmak isteyen bir kadınla karşılaştığında, ne tür bir tehlikeye bulaştığının farkında değildir.

Mantarların Gizemli Dünyası (Fantastic Fungi) Belgesel Özeti:

Uzmanların da belgeselde sık sık yinelediği gibi; mantarlar yeniden doğuşu, tazelenmeyi ve yenilenmeyi simgeliyor. Mantarların doğasını anlamak doğanın aklını ve işleyişini anlamak demek aslında. Ormanın sindirim sistemi olarak

açıklanabilen mantarların bir buçuk milyondan fazla türünün olduğunu, eğer doğada mantarlar olmasaydı biriken bitkisel maddenin dünyayı boğacak seviyeye ulaşmış olabileceğini öğreniyoruz. Petrol kirliliğini temizleyen, ağaçların iletişim kurmasına yardımcı olan çeşitli işlevlerini eğlenceli bir üslupla ve harika görüntülerle anlatan bir belgesel "Mantarların Gizemli Dünyası".

Gelecek Bakanlığı Kitap Özeti:

Çağdaş bilimkurgunun önemli ismi Kim Stanley Robinson'dan şimdiye kadar hayal edilmemiş bir iklim değişikliği tasavvuru: Gelecek Bakanlığı. 2025 yılında kurulan yeni organizasyonun amacı basitti: Dünyadaki canlıları korumak ve gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmak. Kısa süre sonra bu kuruluş "Gelecek Bakanlığı" adını alacaktı. Gelecek Bakanlığı, iklim değişikliğinin önümüzdeki on yıllar boyunca insanlığı nasıl etkileyeceğini mükemmel bir hikâyeye birleştirerek anlatan bir "iklimkurgu". Kıyamet sonrası bir dünyanın portresini çizmeden hem umutsuzluğa sevk eden hem de umut veren bir roman.

İSTANBUL'UN HANLARI GEZMEKLE BİTER Mİ?

Zamanın ruhunu yansıtan en önemli ve en görkemli yapılardır hanlar. Göçüp gitmeden görülmesi gereken İstanbul'un en güzel, tarihi yarımada'nın en ihtişamlı hanlarını siz de gezin. Eminönü'ne gittiğinizde bir gün boyunca sırasıyla gezebileceğiniz bir güzergahta beklerler sizi. Kimi dizilere de mekan olmuş bu hanlar şehrin hoyratlığından en çok nasiplenen yapılar olsa gerek. Hem şehrin en kıymetlileri hem de en bakımsız kalmış olanları. Osmanlı Devleti'nde hanlar, çeşitli vakıflar tarafından gelir elde etmek için inşa edilirmiş. Dünyanın dört bir yanından gelen misafirleri ağırlarlarmış. Bir zamanlar atölye, imalathane, dükkân, depo olarak da kullanılmışlar. Şimdiyse eskisi kadar olmasa da ticari hayatta varlıklarını sürdürmeye çalışıyorlar.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

SAKURA ÇİÇEĞİ HAKKINDA BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

Tüm yıl boyunca sadece iki hafta boyunca çiçek açan Sakura yeniden doğuşu, faniliği ve ihtişamı simgeliyor. Japon kültürü için oldukça önemli olan Sakura'nın isminin ardında ise bir aşk hikayesi gizli. Yaşamın ihtişamının, kırılganlığının ve faniliğinin simgesi. Sakura ya da diğer ismiyle kiraz çiçeği, Japonya'nın ulusal simgelerinden biri olarak bilinir. İsminin aksine kiraz meyvesiyle hiçbir ilgisi olmayan ağaç, bir süs bitkisidir. Baharın müjdecisi Sakura, yenilenmeyi simgeler. Bu güzel çiçeklerin açtığı dönem Japonya'da kutsal olarak kabul edilir. Sakura açtıktan kısa bir süre sonra, yaklaşık iki hafta içinde, çiçekleri dökülmeye başlar.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

BAHAR VE TÜKENMİŞLİK ARASINDAKİ BAĞLANTI

Baharın doğanın uyanışıyla birlikte yenilenme zamanı olduğunu düşünsek de bazı kişiler için bu mevsim yorgunluk ve motivasyon kaybına yol açabiliyor. Klinik Psikolog Gözde Göktaş, bahar aylarında yaşanan tükenmişlik hissinin sebeplerini ele alırken, bu dönemi daha sağlıklı ve enerjik geçirebilmek için küçük ama etkili adımlara dikkat çekti. Bahar, doğanın uyanışıyla birlikte çoğumuzda yenilenme isteği uyandırır. Günler uzar, havalar ısınır ve sanki daha enerjik olmamız gerekiyormuş gibi hissederiz. Ancak bazı kişiler için bu mevsim tam tersine, yorgunluk, motivasyon kaybı ve duygusal tükenmişlik hissiyle gelir.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

**İKLİM DEĞİŞİMİ VE SÜREÇSEL
BAKIŞLA İKLİM TOPLANTILARI**

Odamız, iklim değişimi konusunu 1970’li yıllardan bu yana gündemde tutmakta ve bu alandaki gelişmeleri yakından takip etmektedir. İklim değişimi ve ilgili süreçlerin oluşturabileceği olumsuzlukların gelişmemesi için doğal süreçlerin korunmasının esas olduğu; bu kapsamda atmosfere salınan sera gazları ve kirleticilerin azaltılması, su kaynaklarının her türlü kirlilikten korunması, hidrolojik döngü sistemini bozacak müdahaleden kaçınılması ve tüm planlamalarda meteorolojik verilerin mühendislik hesaplamalarıyla birlikte değerlendirilmesi gerektiği defalarca ifade edilmiştir. Ancak gelinen noktada, iklim değişimi tartışmalarının özünden uzaklaştırıldığı ve bağlamından koparıldığı görülmektedir.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

**ANKARA BARAJLARINDA
KAÇ GÜNLÜK SU KALDI?****TBMM ÜYESİ MİLLETVEKİLLERİNE
AÇIK MEKTUBUMUZDUR**

KONU: İKLİM KANUNU TEKLİFİ: İklim Kanunu Teklifi (2/2927) ve Çevre Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine devam edilerek 5’inci maddesine kadar kabul edildiği (TBMM Tutanak Özeti 74’üncü Birleşim 9 Nisan 2025) belirtilmektedir. Kanun teklifi, TBMM gündemine alelacele alınarak komisyondan geçirilmiştir. İlgili kurumlar, kuruluşlar ve demokratik kitle örgütlerine söz hakkı tanınmamıştır. İklim konusu görüşülürken, birinci derecede ilgili olan TMMOB Meteoroloji Mühendisleri Odası’nın görüşleri, en azından sembolik de olsa alınmalıydı. Meteoroloji Mühendisleri Odası iklim, iklim değişimi ve meteorolojik doğal olaylara bağlı yaşanan afetlerin yaşanmaması için alınması gereken önlemler konusunda 1970’li yıllardan beri çalışmalar yapmakta ve katkılar sunmaktadır. İklim değişimi 1970’li yıllardan itibaren odamızın gündemindedir.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

Meteoroloji Mühendisleri Odası 33. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı Emel Ünal, farkındalık ve bilinçlenme ile doğru davranış biçimleri öğretilmelidir. Herkese büyük sorumluluk düşmektedir. Ünal, su konusunda yalnızca yağış miktarına odaklanmanın yeterli olmadığını belirterek, “Su kaynaklarının korunması da çok önemlidir” dedi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

TMMOB DOĞAL KAYNAKLAR SEMPOZYUMU 25-26 NİSAN'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB Demokrasi Kurultayı'nda 1998 yılında yapılan tanımlamadan hareketle, doğal kaynakların toplum yararına kullanımını tartışmak ve bu alandaki sorunlara bilimsel ve toplumsal çözümler sunmak amacıyla düzenlediğimiz Doğal Kaynaklar Sempozyumu, 25-26 Nisan 2025 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirildi. TMMOB Makina Mühendisleri Odası Kongre ve Kültür Merkezi'nde düzenlenen sempozyumda; atmosfer, su, toprak, madenler, petrol ve doğal gaz, jeotermal kaynaklar, meralar, ormanlar, jeoçeşitlilik, sulak alanlar, rüzgâr ve güneş enerjisi ile biyoçeşitlilik gibi başlıklar, kalkınma, koruma, iyileştirme ve ekonomi perspektiflerinden çok yönlü olarak ele alındı.

Odamızın içinde bulunduğu ve hazırlanmasında şekillenesi için emek verdiği ve iki konuda da sunum gerçekleştirdiği TMMOB Doğal Kaynaklar Sempozyumu yoğun ilgi ve başarı ile gerçekleşti.

İSTANBUL HAVALİMANI METEOROLOJİ MÜDÜRLÜĞÜMÜZÜ ZİYARET ETTİK

MGM 1. Bölge Müdürlüğü bünyesinde İstanbul Havalimanı Meteoroloji Müdürlüğüne meslektaşımız Mahmut Müslüm yardımcılığına ise meslektaşımız Gizem Hodoğlu atanmıştı. Kendilerine geçte olsa 2. Başkanımız Ahmet Köse ziyaret ederek yeni görevlerinde Odamız ve meslektaşlarımız adına başarı dileklerimizi iletti. İlerleyen günlerde Medyada çalışan meslektaşlarımız, İl Temsilcilerimizin de katılımıyla havalimanında bulunan Meteoroloji Kulesine ziyaret için sözleşildi.

Havalimanında çalışan ve havacılık konusunda kıymetli mesai harcayan MGM çalışanlarına kolaylıklar diliyoruz.

MGM 1. BÖLGE MÜDÜRÜMÜZÜ ZİYARET ETTİK

Meteoroloji Genel Müdürlüğü 1. Bölgeye atanan Sayın Atakan Çelebi'yi İstanbul'da makamında ziyaret edip, yeni görevinde başarılar diledik. Meteoroloji Mühendisleri Odamızın 22 Mart 2025 Günü Beylerbeyi Polisevinde düzenlediği Dünya Su ve Meteoroloji Günü kutlamalarına katılan Atakan Çelebi ile görüşmemizde planladığımız ziyareti Odamızın 2. Başkanı Ahmet Köse, NTV'den Dilek Çalışkan, Habertürk Tv'den Hüseyin Öztel ve İTÜ İklim Bilimi ve Meteoroloji Mühendisliği Bölümü Başkan Yardımcısı ve aynı zamanda İstanbul İl Temsilcilerimizden biri olan Dr. Deniz Demirhan ile birlikte ziyaret ettik. MGM tarafından her gün düzenli olarak yapılan hava tahmini brifingine de katıldık. Bizleri güler yüzü ve nazik misafirperverliği ile ağırlayan Bölge Müdürü Atakan Çelebi'ye, meslektaşlarımıza ve kurum çalışanlarına çok teşekkür ederiz. Ziyaretlerimizi sıklaştırmayı ve işbirliğimizi daha da geliştirmek üzere sözleşip ayrıldık.

TMMOB 6. KADIN SEMPOZYUMU “ÖRGÜTLEN, DİREN, DEĞİŞTİR” TEMASIYLA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB 6. Kadın Sempozyumu 12 Nisan 2025 tarihinde “Örgütlen, Diren, Değiştir” temasıyla MMO Eğitim ve Kültür Merkezi’nde gerçekleştirildi. Sempozyumun açılışında TMMOB Kadın Çalışma Grubu Başkanı Leman Ardoğan ve TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Hülya Küçükaras birer konuşma yaptılar. Sempozyumda dört oturum ve bir forum gerçekleştirildi. HUKUKİ SÜREÇLER VE KADIN “Adaletsizlik Kıskaçında Kadın” başlıklı ilk oturum moderatörlüğünü Av. Ekin Öztürk üstlendi. İlk oturumda Av. Ezgi Ergen Sürer ve Av. Yelda Koçak birer sunum yaptılar.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

KONYA’DA ‘İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE TARIM EĞİTİMİ’ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Tarım sektöründe iklim değişikliğine uyum ve azaltım konularında bilgi ve deneyim paylaşımını desteklemek amacıyla gerçekleştirilen eğitim, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) iş birliğiyle düzenlendi. Sürdürülebilir tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması, su yönetimi, toprak verimliliği ve karbon ayak izinin azaltılması gibi konular ele alındığı eğitimde, iklim değişikliğinin tarım sektörü üzerindeki etkilerine dikkat çekilerek, su kaynaklarının sürdürülebilir yönetimi ve iklim dostu tarım uygulamalarının önemi vurgulandı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

Etkinlik, Türkiye’de türünün ilk örneği olup yerel kurumlar, merkezi kamu kurumları ve dernekler tarafından birlikte gerçekleştirilmektedir. Denizüstü rüzgar enerjisi sektörüne adanmış olan OWT 2025 Etkinliği, denizüstü rüzgar enerjisi yatırımcılarını, rüzgar türbini tedarikçilerini, türbin yardımcı ekipman üreticilerini, enerji ekipmanı tedarikçilerini, mühendislik şirketlerini, nakliye şirketlerini, tersaneleri, liman yöneticilerini ve sektörde çalışan ve çalışma potansiyeli olan profesyonelleri bir araya getirecektir.

- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (ÇOMÜ)
- Güney Marmara Kalkınma Ajansı (GMKA)
- Denizüstü Rüzgar Enerjisi Derneği (DÜRED)
- Enerji Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ENSİA)
- Türkiye Gemi İnşa Sanayicileri Birliği (GİSBİR) olarak 7-8 Mayıs tarihlerinde

‘KENTSEL ALANLARDA İKLİM EYLEMİ VE ENERJİ SİSTEMLERİ EĞİTİMİ’ GAZİANTEP’TE GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Eğitimde, şehirlerde iklim değişikliğiyle mücadele ve enerji sistemlerinin etkin kullanımı konuları ele alındı. Katılımcılar, kentsel alanlarda sürdürülebilir enerji çözümleri ve iklim eylem planlarının uygulanması hakkında bilgi edindi. Etkinlik, yerel yönetimlerin iklim değişikliğiyle mücadeledeki rollerini güçlendirmeyi hedefliyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

‘UZUN DÖNEMLİ İKLİM STRATEJİSİ KAPASİTE GELİŞTİRME ÇALIŞTAYI’ ANKARA’DA DÜZENLENDİ

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı Fatma Varank ve İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar’ın katılımıyla düzenlenen çalıştayda, uzun vadeli iklim stratejilerinin oluşturulması ve uygulanması konularında kapasite geliştirme çalışmaları ele alındı. Toplantıya, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve özel sektörden temsilciler katıldı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

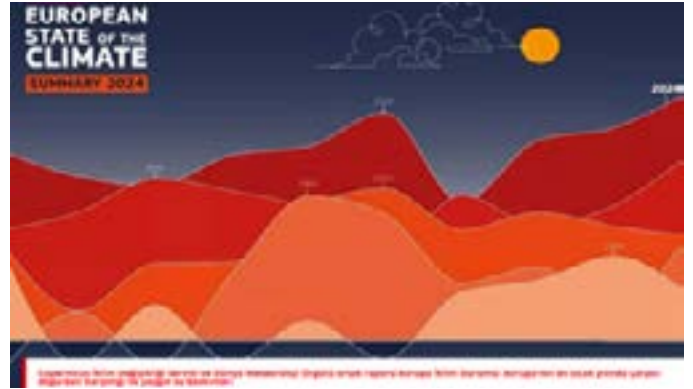
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANI HASAR, BERLİN’DE COP SÜREÇLERİNİ DEĞERLENDİRDİ

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı Fatma Varank ile ‘16. Petersberg İklim Diyalogu’ toplantılarına katılan İklim Değişikliği Başkanı Hasar, yuvarlak masa toplantılarına katılarak Türkiye’nin COP31 adaylığı için etkin faaliyet yürüttü. Yuvarlak masa toplantılarında konuşan Hasar, COP süreçlerinin etkinliği için Başkanlık, sekreteryaya ve taraf ülkelerin birlikte çalışmasının önemini vurguladı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

AVRUPA’NIN EN SICAK YILINDA ÇARPICI DOĞU-BATI KARŞITLIĞI VE YAYGIN SU BASKINLARI

Avrupa Orta Vadeli Hava Tahminleri Merkezi tarafından Avrupa Komisyonu adına AB finansmanı ile hayata geçirilen Copernicus İklim Değişikliği Servisi ile Dünya Meteoroloji Örgütü’nün ortak raporu olan 2024 Avrupa İklim Durumu Raporunun açıklanması Münasebeti ile yayınlanan “Avrupa İklim Durumu: Avrupa’nın en sıcak yılında çarpıcı doğu-batı karşıtlığı ve yaygın su baskınları” başlıklı basın açıklaması yayınladı. Basın açıklamasında özetle şu konulara değinilmektedir:

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

**DEV KÖSTEBEK EN BÜYÜK TÜNEL İÇİN
DÖNMEYE BAŞLADI**

GAP kapsamında yer alan Silvan Projesi'nin kilit tesislerinden biri olan ve tamamlandığında 10 metrelik iç çapı ile ülkemizin en büyük sulama tüneli olacak Silvan Sulama Tünelinde kazı çalışmaları, Cumhurbaşkanımızın teşrifleriyle başladı. Silvan Sulama Tüneli; 11,2 metre çapa ve 2500 ton ağırlığa sahip tünel delme makinesi ile kazılacak. Tamamlandığında ülkemizin en büyük sulama tüneli olacak Silvan Sulama Tüneli'nde kazı çalışmalarına başlandı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

**BAKAN YUMAKLI, ZİRAİ DONA İLİŞKİN
AÇIKLAMALARDA BULUNDU**

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, Giresun'un merkeze bağlı Sıvacı köyünde zirai dondan etkilenen fındık bahçesinde incelemelerde bulundu, ilgililerden ve üreticilerden son duruma ilişkin bilgi aldı. Ülkeyi etkileyen zirai don olayından sonra Malatya'da kayısıyla alakalı çalışmaları yerinde incelediklerini belirten Yumaklı, şimdi de Giresun'da don hadisesinden etkilenen ekonomik değeri çok kıymetli bir ürün olan fındıkla ilgili temaslarda bulunduklarını ifade etti.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

**DİSK-KESK-TMMOB-TTB 1 MAYIS
ÇAĞRISI YAPTI: BİZ KAZANACAĞIZ!**

DİSK, KESK, TMMOB, TTB, 18 Nisan 2025 tarihinde Beşiktaş İskele Meydanı'nda yaptıkları açıklamayla 1 Mayıs İşçi Bayramı'nda kamuoyunu alanlarda olmaya davet etti. TMMOB adına Yönetim Kurulu üyemiz Feramuz Aşkın ve TMMOB İstanbul İKK Bileşenleri açıklamaya katıldı. Ortak açıklamalarda; "Emeğimizi savunmak için ayaktayız 1 Mayıs Meydanlarındayız Yaşadığımız düzenin enkazı bizleri her geçen gün daha fazla yoksulluk ve daha fazla hayat pahalılığı ile karşı karşıya bırakıyor. Gelirde, vergide adaleti ve emeğimizi savunmak için ayaktayız.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

YAZ MEVSİMİNİN HABERCİSİ; HIDIRELLEZ

AHMET KÖSE

Meteoroloji Mühendisleri Odası
2. Başkanı ve Yayın Kurulu
Başkanı

Geçmişteki ilk toplumlardan günümüze ay, yıl, mevsim gibi zamansal değişimler, törenlerle kutlanmış ve halen de dünyanın birçok bölgesinde kutlanmaya devam etmektedir. Meteoroloji biliminin olmadığı çok eski zamanlarda insanlar, yıl boyunca hayatlarını etkileyen doğa olaylarını gözlemleyerek kendi iklimsel verilerini oluşturarak balık tutma, çiftçilik ve diğer işlerini planlamışlardır. Özellikle mevsim dönüşleri gibi önemli zamanlardaki değişiklikleri tören, ayin ve bayram şeklinde kutlamışlardır. Konuyla ilgili yapılan bilimsel araştırmalarda birçok kültürde mevsim değişiklikleri törenlerle kutlanırken, bolluk bereket için çeşitli törenler düzenlenmeye başlaması, avcı kültüründen tarım kültürüne geçildiği dönemlere denk gelmektedir.

Hıdırellez, Hızır ile İlyas'ın buluştuğuna inanılan gündür. Hızır ve İlyas kelimelerinin halk dilinde birleştirilmesiyle Hıdırellez şeklini alan gün, 6 Mayıs'ta kutlanır (Timur, 2004: 3).

Efsaneye göre Hızır ve İlyas ölümsüzlüğe ulaşmıştır. Halk geleneğinde İlyas ile ilgili bilinenler daha azdır. Bir inanışa göre Hızır ile İlyas iki kardeşmiş; başka bir inanışa göre ise Hızır erkek, Ellez de kız, olarak iki sevgiliymişler. Birbirlerine uzun süre hasret kalmışlar, Hıdırellez gecesi buluşmuşlar ve bu kavuşmanın sevinci içinde can vermişler (İmer, 1957). Hıdırellez gecesi, birçok yerin yöresinin inanışında, Hızır ile İlyas'ın dünya üstünde buluştukları gece olarak kabul edilir.

5 Mayıs gecesinin en yaygın ritüellerinden birisi ateşin üzerinden atlama geleneğidir. Ateş üzerinden atlama ritüelinin anlamı günahlardan arınmadır. İnsanlar, ateşten atlama ritüelinin yaz mevsimine çıkılmasını kolaylaştırdığını ve insanların günahlarından arınarak hafiflik kazandığına inanmaktadırlar. Buradaki amaç, canlılığı, tehlikeye düşürecek kötülüklerden temizlenip kurtulmaktır (Artun E., 2001).

Bunlardan bazıları Hıdırellez'in Orta Asya, Orta Doğu ile Anadolu kültürlerine ait olduğu, bazıları ise İslamiyet öncesi Orta Asya Türk kültür ve inançlarına ait olduğu yönündedir. Eski Türkler 21 Haziran'da baharın gelişini kutlardı. Günümüzde de Anadolu'da dilek dilenmiş kâğıdı ağaca asma, ateşten atlama gibi eski Türk ritüelleri devam etmektedir. Yine de Hıdırellez'i tek bir kültüre mal etmek olanaksızdır. İlk Çağ'dan itibaren Mezopotamya, Anadolu, İran, Osmanlı itibarıyla Balkanlar ve hatta bütün Doğu Akdeniz ülkelerinde bahar ya da yazın gelişiyile belli başlı sevinç kutlamaları yapılmaktadır. Kimi yazılı eserler bu tipteki en eski ritüellerin milattan önce Mezopotamya'da Ur şehrinde yapıldığını göstermektedir. Kışın bitişiyle "Tammuz" ismi altında kutlanan bu ritüeller Mezopotamya ovasını sulayan Fırat ve Dicle nehirlerinin uyanan gücünü temsil etmektedir.[ktb.gov.tr]

Mevsimlik bir bayram olarak belirli yörelerde kutlanan Hıdırellez'de geçmişten bugüne, gül fidanına dilek bağlamak ve ateşten atlamak gibi bazı ritüeller yapılıyor. Bugün Hristiyanlarca da baharın ve doğanın uyanmasının ilk günü

olarak kabul edilir; bu günü Rum Ortodokslar Aya Yorgi, Katolikler "Aziz George" günü olarak kutlanmaktadır. Edirne'de baharın habercisi olarak kabul edilen Hıdırellez ve Kakava Şenlikleri 5-6 Mayıs tarihlerinde kutlanmakta yüzbinlerce yerli ziyaretçi çekmektedir.

Çiçek fırtınası (4 Mayıs): Bu tarih genelde bitkilerin çiçek açtığı döneme denk geldiği için halkımız bugünkü fırtınaya bu adı vermiştir. Esasında Çiçek fırtınası mevsimleri yaz ve kış diye ikiye ayıran atalarımıza göre yaz mevsiminin başlangıcı sayılan Hıdırellez (6 Mayıs)'ın habercisidir. Çiçek Fırtınası, Hıdırellez'den önceki gece (yani 5 Mayıs'tan 6 Mayıs'a gece yarısı), gençlerin pencerelerden ve balkonlardan birbirlerine karanfil, gül ve papatya gibi çiçekler atmasıyla gerçekleşen bir gelenektir. Bu çiçekler, baharın gelişini ve doğanın uyanışını simgeler.

Hıdırellez (5 Mayıs), Rûz-i Kasım'ın sonu, Rûz-ı Hızır'ın başıdır. Artık bahar gelmiştir. İlkbaharın sonu ile yaz başında, 40 gün kırkikindiler yağar. Sıcaklık farkının en çok olduğu ikindilerde yağdığı için bu ismi alan kısa, ama coşkulu yağmurdan sonra, hava mis gibi toprak kokar, üstelik bir de gökkuşağı çıkar. Abrul'un 23. günü (6 Mayıs) yılı ikiye bölen gündür. Öğleye kadar yakıcı güneş olur, öğleden sonra genelde fırtına ile şiddetli yağış ve ardından sel olur

Hıdırellez yaz kapısı, yedi gün eser tipisi atasözümüz ile: kış mevsiminin tam geçmediği, yaz mevsimi de tam gelmediği için etkileyici soğukların yaşanabileceği anlatılmaktadır. Bugün; kış mevsiminin geride kalışı, yazın başlangıcı, tabiatın canlanmasıdır. Bir geçiş döneminin bir dizi adetlerle kutlandığı gündür. Aynı zamanda bolluk, bereket, dileklerinin kabul edileceği Hızır ile İlyas a.s. buluştuğu gün olarak da inanılan Hıdırellezin toplumumuzdaki yeri çok büyüktür.

Hıdırellez günü bazı inanışlar şöyledir:

- Hıdırellez günü yağın çise ile yoğurt mayalanırsa tutar.
- Bir kişi şafak vakti kimseye görünmeden ve ardına bakmadan bir kaynaktan su alır pişmiş süte katarsa yoğurt olur.
- Hıdırellez geçmeyince mısır ekilmez.
- Ev temizlenmez.

-Hızır'ın gezdiği kabul edilen yeşil yerlerde dolaşp çiçek toplanır, oyunlar oynanır, baharın ilk kuzusu kesilerek yenilir. Toplanan çiçekler kaynatılıp içilirse hastalıklara iyi geleceğın; bu su ile kırk gün yıkanan kişinin gençleşip güzelleşeceğine inanılır.

Hızır'ın eli değen şeylerin dolup taşıdığı rivayeti nedeniyle Hızır günü arifesinde yiyecek kaplarının, ambarların ve para keselerinin ağzı açık bırakılır. Ev, bağ, bahçe isteyenler herhangi bir yere istediklerinin küçük bir modelini yaparak; altın ve benzeri ziynet eşyası isteyenler ağaç yapraklarını kollarına veya boyunlarına takarak isteklerine kavuşacaklarına inanır.

Kaynakça:

- Artun E., (2001) *Aşıklık Geleneği ve Âşık Edebiyatı*, Akçağ Yayınları, Ankara 2001, 432 s.
- İmer A. (1957), "Halkalı'da Hıdırellez", *Türk Folklor Araştırmaları*, Sayı 96.
- Timur, K. (2004), *Arnavutlar-Solyotlar Romanında Hıdırellez Günü ve Nevruz Bayramı*
- www.ktb.gov.tr (Erişim Tarihi: 02.04.2025)

www.meteorolojimuh.org.tr

İKLİM KANUNUNA FARKLI BİR BAKIŞ

(Çevre Kanunu Varken Buna İhtiyaç Var mı?)

NAMİK CEYHAN

Meteoroloji Mühendisi
Tarım ve Orman Komisyonu
Başkanı

TBMM'nin gündeminde olan "İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ KANUNU TASLAĞI" başta TMMOB Meteoroloji Mühendisleri Odası olmak üzere meslek odalarının, STK'ların ve muhalefetin duyarlı tutumları sayesinde yeniden görüşülmek üzere geri çekildi. Getirilen yasa teklifi hakkında kamuoyu yeterince aydınlatılmadığı için Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı web sitesinde Türkiye'nin ilk İklim Kanunu ile ilgili merak edilen 14 soruyu yanıtladı. Buna göre. "20 madde, 2 geçici madde ve 3 farklı kanunda değişiklik içeren kanun teklifi ile iklim değişikliğiyle mücadele yasal zemine kavuşturulacak; İklim değişikliği kaynaklı afetlerin yıkıcı etkilerine karşı dirençli şehirlerin oluşturulması, yenilenebilir enerji kaynaklarının teşvikiyle doğa dostu üretim, biyoçeşitlilik ve yeşil alanların korunması sağlanacak. Su ve gıda güvenliğinin artırılması için alınması gereken tedbirler yasal düzenleme altına alınacak...."; açıklamasına yer verdi.

Kanunla ilgili olarak **İklim Değişikliği Başkanlığı** yaptığı açıklamada: "Kanunla eşitlik, iklim adaleti, ihtiyatlılık, katılım, entegrasyon, sürdürülebilirlik, şeffaflık, adil geçiş ve ilerleme yaklaşımları esas alınacak. Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler, kamu yararı gözetilerek alınacak tedbirlere ve düzenlemelere süresinde uymakla ve bunları uygulamakla yükümlü olacak. Teklif ile ekonominin iklim bazlı olumsuz sonuçlara dirençli hale getirilmesi sağlanacak. Sektörlerin uluslararası rekabet gücünün artırılması için daha temiz ve daha verimli bir üretim süreci yasal güvenceye alınacak. Kanun teklifi yalnızca sanayi sektörlerini değil; şehirleri, tarımı, hayvancılığı ve yeşil alanları da koruyan bir yaklaşımla hazırlandığı" belirtilmektedir.

İlk dört maddesi TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilen yasa taslağı hakkında Sosyal medyada bilen de bilmeyen de ahkâm kesmeye devam edince, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Dezenformasyonla Mücadele Merkezi (DMM), İklim Kanunu Teklifi ile ilgili ortaya atılan bazı iddialar hakkında aşağıdaki açıklamayı yapmak zorunda kaldı: *"Karbon ayak izi ile insanların özgürlüklerinin kısıtlanmasının söz konusu olmadığı, karbon ayak izinin azaltılmasının sadece üretim yapan organizasyonlar için öngörüldüğü, bireylerle, mülkiyet, seyahat gibi anayasal haklarla en ufak bir ilgisinin bulunmadığı; "Emisyon Ticaret Sistemi adı altında karbon vergisi vatandaşın cebinden çıkacak" iddiasının Karbon vergisi uygulamasının söz konusu olmadığı; Kanunda Emisyon Ticaret Sistemi uygulaması kapsamı sadece enerji yoğun üretim tesisleri olduğu, Bireylerle hiçbir ilgisi bulunmadığı " belirtilmektedir. Kanun, iddiaların aksine afet ve kuraklık risklerine karşı, ülkemiz topraklarını, tarımını, hayvancılığını ve doğal kaynaklarını korumayı, su ve gıda arz güvenliğini sağlamayı amaçlamaktadır."* ifadeleri kullanıldı.

KULAĞA ÇOK HOŞ GELEN İFADELER DEĞİL Mİ? TÜM BUNLARA KİM KARŞI ÇIKABİLİR Kİ?

Uluslararası antlaşmalar gereği iklim değişikliği ile mücadele kapsamında önce Çevre ve Şehircilik Bakanlığının adına İklim Değişikliğini ekledi. Bakanlık bünyesinde İklim Değişikliği Başkanlığı birimi kuruldu. Bakanlık bünyesindeki çevre ile ilgili Genel Müdürlüklerin bazı görevlerini bu başkanlığa kaydırıldı. Söz konusu Başkanlıkta ne yapsın, kendinin bu konularda söz sahibi olduğunu ispatlamak için hemen bir kanun tasarısı hazırladı, geri çevrilmeyecek süslü ifadelerle tasarıyı

tamamladı ve yasalaşması için meclise gönderdi. Eminim ki; Yasaya evet diyecek milletvekillerimizin, hatta iktidar ve muhalefet mensuplarının pek çoğunun yasanın içeriği hakkında bilgisi olmadığını düşünüyorum. Hâlbuki şimdi lütfen dikkat edin:

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, İklim Değişikliği Başkanlığı ve hatta İletişim Başkanlığı henüz Çevre Bakanlığı kurulmadan önce 11.08.1983 de Devlet Bakanlığına bağlı Çevre Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılan ve günümüze kadar pek yönetmelikle desteklenen ve yine pek çok madde değişikliği ile güncelleştirilen 2872 sayılı Çevre Kanunu hakkında bilgisi yok mu? Tabii ki var. Mevcut kanun ve bu kanuna istinaden çıkarılan yönetmelikler gerçek manasıyla uygulansın böyle yeni bir kanuna ihtiyaç kalır mı? 2872 SAYILI ÇEVRE KANUNU ÖNLEM ALMAYA YETMİYOR DA yeni bir yasaya neden gerek duyuluyor ki? Olaya bir de bu açıdan bakalım:

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ KANUN TASARISI:

TBMM de görüşülen İklim Değişikliği Kanun Tasarısına yer alan maddelerden:

MADDE 1-

(1) Bu Kanunun amacı; yeşil kalkınma vizyonu ve net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda iklim değişikliğiyle mücadelede sera gazı emisyonlarının azaltılmasını, iklim değişikliğine uyumu ve bu hususlara yönelik planlama ve uygulama araçlarını düzenlemektir.

(2) Bu Kanun; sera gazı emisyonlarının azaltılmasına ve iklim değişikliğine uyuma yönelik faaliyetler ile bu faaliyetlerin gerçekleştirilmesine ilişkin planlama ve uygulama araçlarının yasal ve kurumsal çerçevesinin usul ve esaslarını kapsar.

Yani İklim Kanunu ile iklim değişikliği kaynaklı afetlerin yıkıcı etkilerine karşı dirençli şehirlerin oluşturulması, yenilenebilir enerji kaynaklarının teşvikiyle doğa dostu üretim, biyoçeşitlilik ve yeşil alanların korunması sağlanması amaçlanıyor.

Aslında iklim Kanunu ile yapılmak istenenlerin pek çoğu 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında yer almaktadır. Bakanlık elindeki yetkilerle uygulamakta zorluk mu çekiyor ki yeni bir kanuna ihtiyaç var?

2872 SAYILI ÇEVRE KANUNU;

2872 Sayılı Çevre Kanunun amacı, “Bütün canlıların ortak varlığı olan çevrenin, sürdürülebilir çevre ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda korunmasını sağlamaktır. (Md 1)”

Çevrenin korunmasına, iyileştirilmesine ve kirliliğinin önlenmesine ilişkin genel ilkeler yer aldığı Kanunun 3. Maddesin bazı alt maddelerinde

f) Her türlü faaliyet sırasında doğal kaynakların ve enerjinin verimli bir şekilde kullanılması amacıyla atık oluşumunu kaynağında azaltan ve atıkların geri kazanılmasını sağlayan çevre ile uyumlu teknolojilerin kullanılması esastır.

g) Kirlenme ve bozulmanın önlenmesi, sınırlandırılması, giderilmesi ve çevrenin iyileştirilmesi için yapılan harcamalar kirleten veya bozulmaya neden olan tarafından karşılanır.

h) (Değişik:29/11/2018-7153/1 md.) Çevrenin korunması, çevre kirliliğinin önlenmesi ve giderilmesi, sıfır atığın yaygınlaştırılması, döngüsel ekonomi ilkelerinin uygulanması ve iklim değişikliği ile mücadele edilmesi için uyulması zorunlu standartlar ile vergi, harç, katılım payı, yenilenebilir enerji kaynaklarının ve temiz teknolojilerin teşviki,

motorsuz veya elektrikli araçların teşviki, atıkların geri kazanımı ile arıtılmış atık suların yeniden kullanımının teşviki, geri kazanım katılım payı, plastik içerikli poşet veya ambalaj ve tek kullanımlık materyallerin kullanımının azaltılması, depozito uygulaması, emisyon ücreti, kirletme bedeli ve kirliliğin önlenmesine yönelik teminat alınması ve sera gazı emisyonlarının takibine yönelik karbon ticareti gibi piyasaya dayalı mekanizmalar ile ekonomik araçlar ve teşvikler kullanılır.” ifadeleri yer almaktadır.

2872 sayılı Çevre Kanununun 2. ve 12.nci ve ek 7. nci maddelerine istinaden çıkarılan istinaden çıkarılan Yönetmeliklerden iklim değişikliği kanun tasarısının amacına yönelik olanlara bir bakalım:

Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik (17.05.2014)

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; EK-1’deki listede yer alan faaliyetlerden kaynaklanan sera gazı emisyonlarının izlenmesine, raporlanmasına ve doğrulanmasına dair usul ve esasları düzenlemektir.

Ozon Tabakasını İncelten Maddelere İlişkin Yönetmelik (07.04.2017)

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, ülkemizin taraf olduğu Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü ile kontrol altına alınan maddelerin kullanılmasına ve sonlandırılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Florlu Sera Gazlarına İlişkin Yönetmelik (15 Ekim 2024)

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, ülkemizin taraf olduğu Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü kapsamında yer alan florlu sera gazlarının salımını kontrol altına almak üzere florlu sera gazları ve diğer florlu maddelerin yönetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Endüstriyel Emisyonların Yönetimi Yönetmeliği (14.01.2025)

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; çevrenin ve insan sağlığının bütüncül olarak korunması için sıfır kirlilik hedefleri doğrultusunda entegre kirlilik önleme ve kontrol yaklaşımıyla hava, su, toprak, gürültü ve koku kirliliğine neden olan sanayi kaynaklı emisyonları ve atık oluşumunu kaynağında önlemek ve azaltmak ile kaynakları verimli kullanmak için sanayide yeşil dönüşüme, döngüsel ekonomiye ve karbonsuzlaşmaya yönelik idari ve teknik usul ve esasları düzenlemektir.

Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği (03.07.2009)

MADDE 1 - (Değişik:RG-20/12/2014-29211) Bu Yönetmeliğin amacı, sanayi ve enerji üretim tesislerinin faaliyeti sonucu atmosfere yayılan is, duman, toz, gaz, buhar ve aerosol halindeki emisyonları kontrol altına almak; insanı ve çevresini hava alıcı ortamındaki kirlenmelerden doğacak tehlikelerden korumaya; hava kirlenmeleri sebebiyle çevrede ortaya çıkan umuma ve komşuluk münasebetlerine önemli zararlar veren olumsuz etkileri gidermeye ve bu etkilerin ortaya çıkmasını engellemeye ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Hava Kalitesi Değerlendirme Ve Yönetimi Yönetmeliği (06.06.2008)

MADDE 1 - (1) Bu Yönetmeliğin amacı; hava kirliliğinin çevre ve insan sağlığı üzerindeki zararlı etkilerini önlemek veya azaltmak için hava kalitesi hedeflerini tanımlamak ve oluşturmak, tanımlanmış metotları ve kriterleri esas alarak hava kalitesini değerlendirmek, hava kalitesinin iyi olduğu yerlerde mevcut durumu korumak ve diğer durumlarda iyileştirmek, hava kalitesi ile ilgili yeterli bilgi toplamak ve uyarı eşikleri aracılığı ile halkın bilgilendirilmesini sağlamaktır.

İDARİ CEZA YAPTIRIMLARI

2872 sayılı Kanunun 20. maddesinde yer alan idari yaptırımlar yani Çevre Cezalarına bakılınca konuyla ilgili olarak: (2025 fiyatlandırılması) yürürlükteki cezalar şöyledir:

Sera gazı emisyonlarının takibine ilişkin yasaklara veya sınırlamalara aykırı olarak;

-Sera gazı emisyonu izleme planını sunmayanlara veya süresi içerisinde güncellemeyenlere (166.197 TL),

-Doğrulanmış sera gazı emisyonu raporunu süresi içerisinde sunmayanlara (249.296 TL),

-Hava kirliliği yönünden önemli etkileri nedeniyle kurulması ve işletilmesi yönetmelikle izne tâbi tutulan tesisleri, yetkili makamlardan izin almadan kuran ve işleten veya iznin iptal edilmesine rağmen kurmaya ve işletmeye devam eden veya bu tesislerde izin almaksızın sonradan değişiklik yapan veya yetkili makamların gerekli gördükleri değişiklikleri tanınan sürede yapmayanlara (668.677 TL) idarî para cezası verilir.

-Bu tesislerde emisyon miktarları yönetmelikle belirlenen sınırları aşıyorsa (1.337.445 TL) idarî para cezası verilir.

-İzne tâbi tesisleri, aldıkları izin belgesinde veya yönetmeliklerde öngörülen önlemleri almadan veya yönetmeliklerde belirlenen emisyon standartlarına ve sınırlamalarına aykırı olarak işletenlere (668.677 TL) idarî para cezası verilir.

Şimdi elinizi vicdanınıza koyun ve düşünün iklim kanunu ile getirilmek istenen emisyon kontrolü, karbon emisyonu azaltımı ve kirliliğin önlenmesi gibi çevresel faktörlerin önüne geçmek için yukarıda izah edilen yönetmelikler ve idari yaptırımlar yetersiz mi geliyor? Yoksa uygulamada güçlük mü çekiliyor?

Kaldı ki; Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından geçen yıl hazırlanan “ Türkiye’nin İklim Değişikliği Eylem Planı ve İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) içinde İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (İDASEP) çerçevesinde azaltım politikalarının öncelikli sektörleri olarak sanayi, enerji, binalar, ulaştırma, tarım, atık ve tarım, AKAKDO (Arazi Kullanımı, Arazi Kullanım Değişikliği ve Ormancılık) sektörlerine ilişkin stratejiler ve eylemler yer almaktadır. O halde neden yeni bir yasa?

PROF. DR. MİKDAT KADIOĞLU’NUN UYARISI:

İTÜ İklim Bilimi ve Meteoroloji Mühendisliği Bölüm Başkanı sayın Prof. Dr. Mikdat KADIOĞLU hocanın kendi X hesabından yaptığı açıklamada “AB Karbon Duvarına karşı Türkiye’nin Ticaret Geleceği için bu kanunu dönüm noktası olarak gördüğünü ve kanuna ihtiyaç olduğunu” belirtiyor.

Tabii ki bu uyarının da dikkate alınması gerekir. Sayın hocamız “ Türkiye’nin Avrupa Birliği ile ticaretini doğrudan etkileyecek olan (Özellikle çimento, demir, çelik, alüminyum, elektrik, gübre ve kimya gibi) karbon yoğun sektörlerde faaliyet gösteren Türk Firmalarının AB pazarında rekabet avantajlarını sürdürmek için üretim süreçlerini yeşil dönüşüme tabi tutmak zorunda oldukları bunun içinde Türkiye’nin ulusal bir Emisyon Ticaret Sistemine ihtiyacı vardır. ETS ile karbon fiyatlandırma sistemi olması durumunda Sanayicilerin küresel ticaretteki rekabet gücü artacaktır. AB’nin Karbon Duvarı olarak adlandırılan Sınırdaki Karbon Düzenlemesi (CBAM), 2026 yılında tam anlamıyla yürürlüğe gireceği için şayet uyum sağlanmaz ise bu durumun Türk ürünlerinin AB pazarında rekabette dezavantajlı duruma düşüreceği, bu nedenle İklim Çerçeve Kanunu ile (CBAM)’a uyum sağlamanın bir zorunluluk” olduğuna dikkat çekiyor. Yani; 2026’da uygulanmaya başlayacak Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM), özellikle dış ticaretinin büyük kısmını AB ülkeleriyle yapan Türkiye’yi doğrudan etkileyecek olup, Türk firmalarının uluslararası arenada elini güçlendirmek için bu Kanunla getirilecek stratejilerin uygulanması gerektiği işaret ediliyor.

Burada unutmamak gerekir ki; İklim Kanunu taslağı ile yapılmak istenenin iklim değişikliğinden kaynaklanabilecek ekonomik kazancı düzenlemeye yönelik olduğu endişelerinin de giderilmesi gerekir.

SONUÇ:

Burada belirtmek isterim ki; getirilmek istenen yasa teklifinde ağırlık verilen Emisyon Ticaret Sistemi (ETS), “kirleten öder” ilkesine dayanan bir karbon fiyatlandırma aracıdır. Devlet, belli sektörler için bir emisyon tavanı belirler. Bu sınırı aşmayan işletmeler “fazla haklarını” satabilir; sınırı aşarlarsa piyasadan ek hak satın almak zorunda kalır. Yani daha az kirleten teşvik edilirken, fazla kirleten mali olarak cezalandırılır. Bazı sektörler 2026’da yürürlüğe girecek SKDM ile AB’ye ihracatta karbon maliyeti ödemek zorunda kalacak. Dolayısıyla ETS, Türkiye için sadece bir çevre politikası değil; dış ticaret, sanayi ve rekabet gücünü doğrudan ilgilendiren bir dönüşüm aracı haline gelecektir.

Diğer yandan; sosyal medyada yer alan “iklim yasasıyla tarım ve hayvancılık yasaklanacak, bahçenize ağaç bile dikemeyeceksiniz” gibi iddialar gerçeği yansıtmıyor. İklim kanunu teklifinde,

bireylerin günlük yaşamlarını değil; öncelikle büyük çaplı sera gazı emisyonuna neden olan sektörleri hedef almaktadır. Yani enerji, ulaşım, sanayi gibi alanlarda karbon emisyonunu sınırlamak için kurallar getirilecektir. (hoş bu sınırlamalar çevre Kanunu ve ilgili Yönetmelikte zaten vardır) “KARBON AYAK İZİ” gibi kavramlar da bireysel farkındalığı artırmak için kullanılmaktadır. Burada kişisel tercihlere doğrudan müdahale eden bir yasal düzenleme söz konusu olmadığı; ETS gibi mekanizmalar da bireyleri değil, büyük işletmeleri kapsadığı belirtiliyor.

Tabii büyük işletmelerde kendilerine getirilen yeni maliyetleri ürünün üzerine yükleyeceği endişesi vatandaşlarımızı rahatsız etmektedir. Yasa tasarısı bu konuya da net açıklık getirmelidir. Meclise getirilen yasa tasarısı eksik ve bu haliyle geçmemesi gerekiyordu. Akliselim galip geldi, geri çekildi. Hayırlı olsun.

Bana göre; İKLİMİN SİYASETİ OLMAZ. İKLİM KANUNLA KORUNMAZ SADECE İKLİME UYUM SAĞLANIR. Nasıl sağlanacağına, kimlerin ne yapacağına odaklanılması gerekir.

1981 yılından bu yana Meteoroloji Mühendisi olarak 12 yıl DMİ’de, 22 yıl Çevre Bakanlığında 9 yılda Gıda Tarım Üniversitesinde görev yapmış emekli bir mühendis olarak kimsenin değinmediği, dikkate almadığı bu konuyu tüm tarafların görüşlerine sunmayı toplumsal bir görev kabul ediyorum. Umarım yanıltan dönülür. Şayet; aynı bakanlık kendi elindeki yetkileri kullanmakta güçlük çekiyor ve yasal bir düzenlemeye ihtiyaç duyuyorsa diğer konularda olduğu gibi yine 2872 sayılı Kanuna istinaden “İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM YÖNETMELİĞİ” ve “EMİSYON TİCARET SİSTEMİ UYGULAMA YÖNETMELİĞİ” adı altında iki ayrı düzenleme yapabilir.

Bunun için de ilgili Bakanlık mensuplarının konunun tüm tarafları, akademisyenler, STK temsilcileri, Meslek Odası temsilcileri ve uzmanlar oturup, tartışmalı ve ortak bir mutabakata varılmalıdır. Kaldı ki yukarıda da izah edildiği gibi tarafların halen yürürlükteki 2872 sayılı Kanun varken bu kanuna istinaden ihtiyaç duyulan alanda çıkarılacak Yönetmeliklerle sorun çözülebilir mi? Kalın sağlıklı.

İKLİM KANUNU:

BÜYÜK ADIMLAR, EKSİK DETAYLAR

PROF.DR. MİKDAT
KADIOĞLU
İTÜ İklim Bilimi ve Meteoroloji
Mühendisliği Bölüm Başkanı

Türkiye, iklim krizine karşı ilk resmi adımını atıyor: TBMM’deki İklim Kanunu tasarısı, 2053’te “net sıfır emisyon” hedefiyle masada. Kanun taslağı, Sera Gazı Emisyonlarının Azaltılması, İklim Değişikliğine Uyum, Afet Yönetimi, Enerji Verimliliği ve Yenilenebilir Enerji, Kentsel Dönüşüm gibi konulara daha fazla vurgu yapmakta. Bu yüzden sanki daha çok “karbon kanunu” gibi de duruyor ama iklim değişikliği denince akla, kentlerde su kıtlığı, sıcak hava dalgası, hava kirliliği, kent ısı adası, vb birçok şey daha geliyor...

Ancak yine de bu yasa, tıpkı bir fırtınaya hazırlanırken pencereleri kapatıp çatıyı unutmak gibi... İyi niyetli ama eksik. Peki bu kanun gerçekten işe yarar mı, yoksa kağıt üzerinde mi kalır? İçinde bir dil ve fikir birliği var mı? Detaylarıyla inceleyelim.

1- İsimdeki Şeytan: ‘Kanun’ mu ‘Mücadele’ mi?

Kanunun adı şimdilik “İklim Kanunu”. Peki ya “İklim Değişikliği ile Mücadele Çerçeve Kanunu” dense? Çünkü “değişim” kaçınılmaz, ama “mücadele” aktif bir eylem çağrıştırır. Örneğin, deprem yönetmeliğine “Zemin Kanunu” demek ne kadar anlamlıysa, bu da o kadar anlamsız. Adına “mücadele” eklemek, devletin bu işi ciddiye aldığını vurgular. Üstelik, “iklim değişikliği” ifadesi, bilimsel literatürle de uyumlu. Belki de kanunun ilk maddesi, ismini düzeltmekle başlamalı!

2- Uzman Kadrosu: Meteorologlar Nerede?

Kanun, “İklim Değişikliği Başkanlığı”nın koordinasyonundan bahsediyor. Peki bu başkanlıkta çalışacak kök nedendeki uzmanların meteoroloji veya iklim bilimi geçmişi şart mı? İklimden hiç anlamayan “iklim uzmanı” olur mu! Şu anki metinde bu net değil. Oysa iklim politikaları, bir mühendislik disiplini, sosyolog veya ekonomistlerin tek başına çözemeyeceği kadar teknik. Bir benzetme yapalım: Kalp ameliyatı yapacak ekibin içinde kardiyolog yoksa, ne kadar güvenilir olur? İklim mücadelesi de ancak alanında eğitilmiş uzmanlar ile sağlam temellere oturur.

3- Afetler: Sadece İklim Kaynaklı mı? ‘Hava’ Hepimize Düşman Değil!

Tasarı, “iklim değişikliği kaynaklı” afetlere odaklanıyor ama bunların ne olduğu belli değil, kafalar karışık, tercüme kokan teknik literatüre uyumsuz, yani uyduruk bir terim. Ancak ani seller, aşırı sıcaklar veya dolu yağışları da var... Bunların hepsi iklimle ilişkili ama doğrudan hava olayları. Kanun, yalnızca “iklim kökenli” bir kaç afeti değil, tüm meteorolojik, hidrolojik ve klimatolojik riskleri kapsamalı. Çünkü bugün Karadeniz’i vuran sel ile Antalya’da aniden bastıran dolu, aynı hava sisteminin parçası. İklimi “uzun vadeli hava” olarak düşünürsek, tüm hava olaylarını görmezden gelmek, yangına körükle gitmek olur.

4- İletişim Krizi: ‘Karbon Ayak İzi’ Dediniz, Vatandaş Çorabını Koklattınız!

Kanun, sera gazı azaltımından bahsediyor ama kamuoyu ne anlayacak? Örneğin, “karbon vergisi” dendiğinde vatandaşın aklına “cepten para çıkışı” gelecek. Oysa bunun gelirlerinin yenilenebilir enerjiye aktarılacağı açıkça anlatılsa... İklim politikaları, şeffaf ve anlaşılır bir dille anlatılmalı. Belki de devlet, sosyal medyada “İklim Dedektifi” karakteriyle karbon ayak izini nasıl azaltacağımızı anlatsa? Unutmayalım: Yanlış anlaşılan bir kanun, iklim inkârcılarının ekmeğine yağ sürer.

Peki Bu Kanun Neden Hala Önemli?

Net Hedefler: 2053’e kadar net sıfır emisyon! Bu, Türkiye’nin uluslararası arenada elini güçlendiren cesur bir adım.

Yeşil OSB’ler: Sanayide dönüşüm başlıyor. Organize Sanayi Bölgeleri’nin “yeşil” olması, rekabet gücünü artırabilir. Tarım alanları ve su havzalarını koruyabiliriz.

Sıfır Atık & Döngüsel Ekonomi: Çöp depolama alanlarının kapatılması, geri dönüşüm oranının artırılması...

Bunlar çok güzel ve somut iyileştirmeler ama yetmez! Kentlerde su verimliliği, şehirlerde yeşil alanları artırma, hava kalitesini iyileştirme, sıcak hava dalgaları, tropikal hastalıklar vb. yok...

Son Söz: Eksik Parçaları Tamamlamak Bizde!

Bu kanun, Türkiye’nin iklim değişikliğine karşı attığı ilk ciddi adımı simgeliyor. Ancak, bir yapbozda eksik parçaların nasıl önemli olduğunu biliyoruz; burada da detaylar büyük farklar yaratabilir. Adında olmasa da “mücadele” teması altında şekillenen bu yasa, yalnızca bir kaç sektördeki karbon emisyonlarını azaltmakla kalmamalı. Kentlerde Su Yönetimi, Kent Isı Adası Etkisi, Hava Kirliliği, Tropikal Hastalıklar, Toplum ve Eğitim, Tarımda Kapsamlı İklim Adaptasyonu, Biyolojik Çeşitlilik, vb. Bu konuları detaylı ele almak, iklim değişikliğiyle mücadelede daha etkili ve kapsamlı bir yaklaşım sunabilir. Ayrıca, toplumun her kesiminin bu sürece katılması, iklim politikalarının başarılı olması için hayati önem taşıyor.

Özetle, iklim değişikliği sadece buzulları eritmekle kalmaz; devletlerin samimiyetini ve etkinliğini de sorguluyor. Bu nedenle, bu kanun, ülkemizde gerçek bir kararlılığın ve çevreye duyarlılığın başlangıcını simgeler. Unutmayalım ki, her bireyin de bu süreçteki rolü de çok önemli. Örneğin, yazıyı okurken bir karton bardakta kahve içiyorsanız, lütfen bardağı geri dönüşüme atmayı unutmayın...

Geleceğimiz için atılan bu adımlar, sadece bugünü değil, yarınımızı da şekillendirecek. Hep birlikte eksik parçaları tamamlayarak daha yeşil bir dünya oluşturabiliriz!...

Kaynak:

<https://www.superhaber.com/iklim-kanunu-buyuk-adimlar-eksik-detaylar-makale-532517>

www.meteorolojimuh.org.tr

İKLİM KAYIP VE ZARAR FONU'NDAN 250 MİLYON DOLARLIK İLK DESTEK

DİDEM ERYAR ÜNLÜ

Ekonomi.com Köşe Yazarı

Birleşmiş Milletler çatısı altında oluşturulan Kayıp ve Zarar Fonu (FRLD), iklim felaketlerinden etkilenen gelişmekte olan ülkeleri desteklemek amacıyla 2026 sonuna kadar 250 milyon dolarlık bir bütçeyle ilk destek sürecini başlatıyor. Fakat fonun elindeki kaynak, iklim krizinin yol açtığı tahribatı telafi etmeye yetmiyor. 768 milyon dolar vaat edilmiş olmasına rağmen, bugüne kadar yalnızca 321 milyon dolar fiilen fona aktarılmış durumda.

Birleşmiş Milletler çatısı altında oluşturulan Kayıp ve Zarar Fonu (FRLD), iklim felaketlerinden etkilenen gelişmekte olan ülkeleri desteklemek amacıyla 2026 sonuna kadar 250 milyon dolarlık bir bütçeyle ilk destek sürecini başlatıyor. Barbados'ta gerçekleşen toplantıların ardından fonun yönetim kurulu, başlangıç aşamasında izlenecek stratejiyi belirledi. "Barbados Uygulama Yöntemleri (Barbados Implementation Modalities – BIM)" adı verilen bu ilk fazda, topluluk düzeyinde müdahaleler yerine, ulusal iklim felaketlerine müdahale kapasitesinin güçlendirilmesine odaklanılacak. Bu yaklaşım, daha yerel temelli müdahaleler isteyen aktivistlerin eleştirilerine rağmen kabul edildi. Fon kapsamında gelişmekte olan ülkeler, 5 ila 20 milyon dolar arasında değişen hibeler için başvuru yapabilecek. Ayrıca, afet durumlarında geçici barınma gibi acil müdahaleler için doğrudan bütçe desteği de sağlanabilecek.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

İŞLETMELERİ BEKLEYEN YENİ DÖNEM

İKLİM KANUNU'NUN GETİRDİĞİ YÜKÜMLÜLÜKLER

PROF. DR. FUNDA BAŞARAN
YAVAŞLAR

Dünya.com Köşe Yazarı

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde (14 Nisan 2025 itibariyle) ilk dört maddesi kabul edilen İklim Kanunu Teklifi, yalnızca çevre politikası açısından değil, işletmelerin hukuki ve mali yükümlülükleri açısından da dönüm noktası niteliğinde. Kanun, Türkiye'nin hem Anayasa'daki çevre koruma yükümlülüklerine hem de uluslararası anlaşmalar kapsamındaki yükümlülüklerine/ taahhütlerine dayalı bir dönüşüm sürecini yasal çerçeveye oturtuyor.

İşletmelerin bir diğer ödevi ise, bilgi vermeyle ilgili. Bu bağlamda Kanun teklifinde özellikle "doğrulanmış sera gazı emisyon raporu" düzenlenmiş durumda. Rapor Başkanlığa teslim edilecek (md.4). Raporun zamanında sunulmaması halinde idari para cezası söz konusu olacak, bu ceza ETS'ye tabi işletmelere iki kat olarak uygulanacak (md.14/1). Ayrıca, işlem kayıt sistemindeki hesaplarda yer alan tahsisatlar üzerinden teslim yükümlülüğünün ifası dışında işlem yapması engellenecek (md.14/4-a).

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

METEOROLOJİ-ATMOSFER BİLİMLERİ ALANLARINDA YAYINLANAN ULUSLARARASI GÜNCEL İŞ İLANLARI

Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO) İş ve Staj İlanları

1-Associate Programme Officer – Climate Services for Health, WHO-WMO Climate and Health Joint Office, Climate Services Department

Master's degree or equivalent in environmental studies or a closely related field (Public Health, Medicine, Environmental Science, Meteorology, or applied sciences relevant to climate and health applications, such as data science, physics or engineering. A first level university degree with two (2) additional years of relevant experience will be accepted in lieu of a master's degree.

https://erecruit.wmo.int/public/hrd-cl-vac-view.asp?jobinfo_uid_c=39367&vaclng=en

2-Associate Programme Officer – Extreme Heat Services, WHO-WMO Climate and Health Joint Office, Climate Services Department

Master's degree or equivalent in environmental studies or a closely related field (Public Health, Medicine, Environmental Science, Meteorology, or applied sciences relevant to climate and health applications, such as data science, physics or engineering. A first level university degree with two (2) additional years of relevant experience will be accepted in lieu of a master's degree.

https://erecruit.wmo.int/public/hrd-cl-vac-view.asp?jobinfo_uid_c=39460&vaclng=en

3-Extreme Heat Technical Officer, WHO-WMO Climate and Health Joint Office, Climate Services (CS) Section Services Department

Master's degree or equivalent from a recognized university or technical institute in meteorology, climatology, environmental science, or a related field. A first-level university degree in combination with two (2) additional years of relevant experience may be accepted in lieu of the advanced university degree.

https://erecruit.wmo.int/public/hrd-cl-vac-view.asp?jobinfo_uid_c=39451&vaclng=en

Avrupa Orta Vadeli Hava Tahminleri Merkezi (ECMWF) İş İlanları

1-Department: Research; Scientist on Coupled Satellite Data Assimilation

<https://jobs.ecmwf.int/Job/JobDetail?JobId=10311>

2-Department: Research; Scientist - Land Data Assimilation

<https://jobs.ecmwf.int/Job/JobDetail?JobId=10312>

Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilatı- EUMETSAT İş İlanları

1- VN 25/23 Ground Stations Systems Engineer

<https://www.eumetsat.int/work-us/vacancies?jh=wvcfcg5hqp2ot6nw0j4t4u0mpofh03>

MESLEKİ RAPORLAR

- 1- [Türkiye’de İklim Değişikliği ve Tarımda Sürdürülebilirlik](#)
- 2- [İklim Değişikliğiyle Mücadele Sonuç Bildirgesi](#)
- 3- [Belediye Başkanları Küresel Sözleşmesi Ortak Raporlama Çerçevesi](#)
- 4- [Enerji Verimliliği Bilinç Endeksi Kantitatif Araştırma Raporu 2020](#)
- 5- [“İklim dedektifleri 30 yıllık sıcaklık ölçümünü ortaya çıkardı”](#)
- 6- [Kentsel Su Yönetiminiz Durumu](#)
- 7- [“6. Türkiye Çevre Durum Raporu”](#)
- 8- [“Çevresel Göstergeler Kitapçığı Yayınlandı”](#)
- 9- [Yağmursuyu Hasadı](#)
- 10- [Kar Yüğü Hesabı](#)
- 11- [Türkiye’nin Yeşil Kalkınma Devrimi Kitabı](#)
- 12- [Hava Kirliliği ve Sağlık Etkileri – Kara Raporu 2020 – Temiz Hava Hakkı Platformu](#)
- 13- [Dünya Afet Raporu 2020](#)
- 14- [İklim Değişikliği ve Tarım Değerlendirme Raporu](#)
- 15- [Bölgesel İklim Değişikliği Eylem Planları](#)
- 16- [Türkiye’nin İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı](#)
- 17- [Glasgow İklim Paktı](#)
- 18- [Tema Vakfı İklim Eylem Planı](#)
- 19- [İstanbul İçmesuyu ve Kanalizasyon Master Planı Stratejik Çevresel Değerlendirme Nihai Kapsam Raporu](#)
- 20- [WMO İklim Hizmetleri Durumu Raporunun 2022 Baskısı, Enerji üzerine](#)
- 21- [TMMOB Afet Sempozyumu Paneller Kitabı](#)
- 22- [Türkiye’de İklim Değişikliği Risk Yönetimi](#)
- 23- [2022 FAO Tarım ve Gıda İçin Dünyada Arazi ve Su Kaynakları Durumu](#)
- 24- [Geçmişten Günümüze Dünya Meteoroloji Günleri, Temaları ve İlgili Raporları](#)
- 25- [2022 Dünya Ekonomik Formu Raporu](#)
- 26- [Haber Medyasında İklim Krizi](#)
- 27- [WMO Küresel İklimin Geçici Durumu 2023](#)
- 28- [İPKB Sürdürülebilirlik Stratejisi Kılavuzu](#)
- 29- [Akıllı Şehirlerde Afet ve Acil Durum Yönetimi](#)
- 30- [Akıllı Afet ve Acil Durum Yönetimi Uygulama Rehberlik Kılavuzu](#)
- 31- [Küresel Su Kaynaklarının Durumu raporu 2023 WMO-No. 1362](#)
- 32- [Avrupa 2024 Yılı İklim Raporu](#)

meteorolojimuh.org.tr/arsiv

BÜYÜK SALGINLAR VE İKLİM

SELMA BALAY
Meteoroloji Mühendisi
Eğitimci

Avrupa'nın birçok şehrinde veba heykelleri bulunmaktadır. Bu anıtların görkemi o tarihlerde ne kadar büyük acılar yaşandığını anlatmaktadır. Bizlerde yakın bir tarihte bütün Dünyayı etkileyen Covid-19 ile bunu yaşadık. Dünya tarihinde birçok pandemi yaşanmıştır. Ortaçağda yaşanan Kara Ölüm (veba) 1500'lü yıllarda Çin'e kadar ulaştı. Dünya nüfusunun ciddi oranda azalmasına neden oldu. 1800'lerde ise tüberküloz ve endüstriyel hastalıkların yaygınlaştığı görülmüş ve buda ciddi ölümlere neden olmuştur. 1900'lü yıllarda ise İspanyol gribi 40 -50 milyon insanın ölümüne sebebiyet vermiştir.

Yakın bir tarihte Çin de ortaya çıkan ve tüm Dünyayı etkileyen Covid-19'un ölümcül etkileri oldu. Covid-19 nedeni ile iki milyon insan ölmüş ve Dünya Sağlık Örgütü bunu Pandemi olarak ilan etti. Yayılmayı önlemek için tüm Dünya ülkelerinde katı tedbirler alındı. Sosyal hayat yok denecek noktaya geldi. İnsanların tüketim alışkanlıkları, yaşam tarzları, ekonomik aktiviteleri değişmiştir. Bütün bu olanlar ekonomiyi de olumsuz etkiledi. İnsanlık tarihinde belirli periyodlar ile birçok salgın yaşanmıştır. Salgınların ne zaman oluşacağı ne kadar süreceği bilinmediğinden daha önce tedbir alınamaz. Ancak salgın yaşanırken oluşan problemlere çözüm bulmaya çalışılır. Ben burada salgının ekonomi ve meteoroloji üzerindeki etkisini sizlere anlatmak istiyorum. Sosyal yaşam üzerindeki olumsuz etkilerini nerede ise unuttuk. Bizi şu an derinden etkileyen ekonomik etkileridir. Salgını ekonomiye doğrudan etkisi olduğu gibi dolaylı yoldan da etkisi çok olmuştur. Doğrudan ekonomiye verilen zarar kolay hesaplanır, dolaylı verdiği zararı ise tam olarak hesaplanması zordur.

Salgını yaşarken başka ihtiyaçlar belirdi ve alışkanlıklarımızdan uzaklaştık. Mimari yapılarda bunlar arasında yer alır. Sağlık hizmeti veren yapıların nasıl olması gerektiği şu an mevcut binalarda neler eksik olduğu tespit edilmiştir. Salgın sırasında ihtiyaç duyulacak ek hizmetlerin ne olduğu ve nasıl ulaşılabileceği planlamalar arasında yer almalıdır. Mimari yapıların sağlamlık ve estetik durumlar dışında insan psikolojisi üzerinde yoğun etkisi vardır. Son yaşananlar ile bazı insanlar evden çalışmaya başladı home ofis oldu evler.

Her yapısal farklılık farklı malzeme ihtiyacı oluşturmaktadır. Teknik olarak avantajlı binalar tercih edilmektedir. Binalarda iklimlendirme etkisi olanlar, estetik, güven hissi oluşturan, konforlu binalar tercih edilmektedir. İklimlendirme terimi çoğunluk ile soğutma yapılarak iç mekânlardaki havanın ısı konforu sağlaması ve nemin alınması işlemlerine denir. Küresel karantina ile birlikte birçok alışkanlığımız değişti. Sosyal hayat, seyahat etmek üretim ve iletişim gibi.13. ve 14. Yüzyılda Cengiz Hanın Moğol istilasının, insan eli ile iklim değişikliğine yol açan ilk ve tek olay olduğu bilinmektedir. Çünkü büyük insan kayıpları oldu ve üretim yapılmayınca ormanlar çoğaldı. Bu olayda iklimin değişmesine sebep oldu. Moğol istilası yerküreyi soğuttu ve 700 milyon ton civarında karbonu atmosferden temizledi. Avrupa'da ki veba salgının da bu kadar olmasa da çevreye acı fakat temizleyici bir etkisi olmuştur. Bu tür salgınlar doğanın artan nüfusa, aşırı tüketime ve çevre kirliliğine, ormanların yok edilmesine bir tepki midir acaba?

İnsan ve gezegen sağlığı birbiri ile bağlantılıdır. Güzel bir gelecek için herkes üzerine düşeni yapmalıdır. Gerek ülke bazında gerekse kişisel olarak çevreyi korumalıyız. Gelecekteki salgın hastalık risklerine karşı dirençli kentlerin “Doğa Koruma” odaklı bir bakış geliştirmek mecburiyetindeyiz. 19 Mayıs Atatürk’ü anma Gençlik ve Spor Bayramımız kutlu olsun...

DUYGU İLE BLEN

Yazan
Fuat KURUMAHMUT

@fuatkurumahmut

DÜNYANIN ORTASI

"Gezginler için mevsim fark etmez," dedi Duygu, "her mevsimde gezebilirim. Yeter ki kasırga olmasın. Gezerken ayaklarım yere bassın isterim çünkü." Gülüştiler.

"Aaa, sen mi geldin Bilenciğim," dedi Duygu'nun annesi.

"Nasilsiniz?"

"İyiym, sen nasılsın?"

"Çok iyi. Bugün gezeceğiz."

"Hava çok güzel, gezin tabi. Nereye gideceksiniz?"

"Çok uzak değil anneciğim, hemen şu köşeyi dönünce biraz ileride."

"Hep böyle diyorsun kızım ama nereye gidiyorsunuz, hiç söylemiyorsun. Gittiğiniz yerde fotoğraf çekin, bana da atın. Olur mu?"

"Olur anneciğim, olmaz mı? Elbette atarız."

"Hoşçakal," dedi Blen ve uzaklaşmaya başladılar.

"Hala bakıyor mu arkamızdan?" diye sordu Duygu.

"Hayır, içeri girdi."

"Oh, şu bulutları görmedi demek. Yoksa elimize şemsiye tutuştururdu."

"Yağmur mu yağacak?"

"Evet canım benim, yağmur yağacak ve şimşekler çakacak."

Blen endişelenmişti. O zaman neden dışarı çıkıyorlardı ki?

"Merak etme," dedi Duygu, "bizim gideceğimiz yerde hava çok güzel."

"Nereye gidiyoruz?"

"Dünyanın ortasına..."

"Aaa," diye şaşırdı Blen. "Orta Dünya. 'The Lord of The Rings', ben çok seviyor."

"Hayır canım benim, Yüzüklerin Efendisi romanındaki Orta Dünya değil. Onun Türkiye ile ilgisi yok. Biz Dünyanın Ortasına gideceğiz. Az kaldı, şu köşeyi dönelim. Birazdan varırız."

"Ben merak ettim."

"Peki, o zaman sana bir fıkra anlatayım."

"Fıkra ne demek?"

"Güldüren kısa hikayelere fıkra deriz. Sana bir Nasreddin Hoca fıkrası anlatayım. Nasreddin Hoca kim diye soracaksın, sanırım."

"Evet."

"Bakışlarından anlıyorum artık."

Nasreddin Hoca 1200'lü yıllarda Osmanlı Devleti zamanında yaşamış, çevresinde sevilen ve saygı gören bilge birisi. Hazır cevap olmasıyla ünlü. Bir gün yaşadığı yere yabancı gezginler gelmiş ve Nasreddin Hoca ile tanışmak istemişler.

Biraz sohbet ettikten sonra bir tanesi

'Hocam, dünyanın ortası neresidir?' diye sormuş. Nasreddin Hoca da bir kaç adım atmış, sonra elindeki bastonu yere vurmuş, 'İşte burasıdır!' demiş. Yabancı gezginler inanmayınca 'İnanmıyorsanız ölçebilirsiniz' demiş."

Blen güldü. "Peki neresi dünyanın ortası?" diye sordu.

"İşte geldik, dünyanın ortası burası!" dedi Duygu.

"Neredeyiz?"

"Konya'nın Akşehir ilçesindeyiz."

Meydanda "Burası Dünyanın Ortasıdır" yazan bir direk vardı. Direğin üstünde de bir dünya. Dünyanın üstünde ne yazıyor dersiniz?

"İnanmayan ölçsün"

Direğin üzerinde dünyanın ortasından bazı dünya kentlerine uzaklıklar da yazılmış. İstanbul 531 km, Paris 3250 km, Tahran 2254 km gibi.

"Addis Ababa kaç km?" diye merak etti Blen. Etiyopya'nın başkenti dünyanın ortasına ne kadar uzaktı acaba?

"Gel seni Nasreddin Hoca ile tanıştırayım," dedi Duygu. Meydanın ortasındaki heykeli gösterdi. Nasreddin Hoca eşeğinin üzerinde otururken betimlenmiş.

"Ama eşeğe ters oturmuş," dedi Blen gülerek.

"Hayır Blenciğim, eşek ters gidiyor."

Blen ile Duygu bir an bakiştılar, sonra kahkahalarla güldüler.

Meydanın yanında "Nasreddin Hoca Gülmece Parkı" vardı. Bu parktaki heykellerde Nasreddin Hoca, çok sevilen fıkralarındaki haliyle canlandırılmıştı.

"Bu hangi fıkra?" diye sordu Blen.

Nasreddin Hoca ile iki çocuk yanyanaydı. Duygu biraz düşündü, hatırladı. "Parayı veren düdüğü çalar," dedi. Blen anlamamıştı.

"Anlatayım canım benim," dedi Duygu.

"Nasreddin Hoca, bir gün eşeğine binmiş ama bu kez ters binmemiş, pazar gidiyormuş. Onu gören çocuklar yanına koşmuşlar. 'Hoca bize pazardan düdük al' demişler. Demişler ama çocuklardan sadece biri düdük parası vermiş hocaya. Saatler sonra hoca pazardan dönerken çocuklar yine hocanın yanına koşmuşlar ve düdüklerini istemişler. Hoca bir tane düdük çıkarmış ve para veren çocuğa uzatmış. Diğer çocuklar alınmış, 'hani bana, hani bana' demişler. Hoca da 'Parayı veren düdüğü çalar' demiş." Duygu ile Blen diğer heykelleri de dolaştılar. Biraz yorulmuşlardı.

"Acıktın mı?" diye sordu Duygu.

"Biraz."

"Konya'ya gelmişken etli ekmek yemeden dönmeyelim, hadi gel!"

"Etli ekmek nedir?"

"Parmaklarını yersin."

"Ben parmaklarımı yemek istemiyor," dedi Blen gülerek.

"Peki canım benim, çok seversin anlamında söyledim. Ben sana bir Nasreddin Hoca fıkrası daha anlatayım istersen..."

İki gezgin arkadaş gülerek meydandan uzaklaştılar.

METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

Bayındır2 Sok. No: 49/16 Kızılay – ANKARA

+90 541 419 56 04 / +90 312 419 56 04

bilgi@meteorolojimuh.org.tr

www.meteorolojimuh.org.tr

<https://www.linkedin.com/in/tmmob-meteoroloji-muhendisleri-odasi/>

https://x.com/Meteo_Oda

<https://www.facebook.com/meteorolojimuhoda>

<https://www.youtube.com/@meteorolojimuhendislerioda3192>

https://www.instagram.com/meteoroloji_oda/